

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . 28.—
 za en mesec . . . 2.20
 za Nemčijo ololetno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
 V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . 24.—
 za en mesec . . . 2.—
 V spravi prejemni mesečno . . . 1.70
 == Sobotna izdaja: ==
 za celo leto . . . 7.—
 za Nemčijo ololetno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

== Inzerati: ==
 Enostolpna petstvarica (72 mm):
 za enkrat . . . po 18 v
 za dvakrat . . . 15 "
 za trikrat . . . 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznamila, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostolpna petstvarica po 2 v vin.
 == Poslano: ==
 enostolpna petstvarica po 40 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Vfisi iz oktobrske bitke za Tolmin.

(Izvirno poročilo »Slovincu«.)

Vernih duš dan je napočil, meglen, deževen — prav primeren za te dneve, posvečene spominu naših dragih, pa tudi spominu tisočero žrtev, ki pokrivajo bojno polje od Krna doli do mimo Tolmina do Sv. Lucije. Krn je zavil v neprodirno megljo, Mrzli vrh le semtertje pokaže svojo golo jugozahodno rebro — prizorišče najljubejših bojov zadnjih dni, pa tudi čez hriba Sv. Marije (ljudstvo ga imenuje Mengore) in Sv. Lucije (od domačinov imenovan Pavelk) se podijo megle proti Tolminu, ki ždi tam doli pod Vodil vrhom, na južnem izrastku Mrzlega vrha, v svojem zatišju pričakujoč, da padejo železne kocke o njegovi usodi. Pa kocka je že padla in odločila zopet proti našemu verolomnemu sovragu, ki je odbit na celi fronti tolminskega območja, katero tvorijo gori navedeni vrhovi. Tudi severno od tod, v bovski kotlini so divjali krvavi boji, med tem ko južno od Sela, ležečega zahodno od Sv. Lucije, začne že odsek, segajoč čez Avče skoro do Kanala, kjer vsled nedostopnosti levega brega Soče sovražnik nikdar resno ni poizkusil predreti naših vrst.

Skoro na celi fronti danes vlada svečani mir, katerega so le popoldne motili posamezni topovski strelji; tudi svetila začno delovati v mraku, pa očitno niso toliko namenjena naskoku kakor opreznosti vsled pretečih presenečenj. Nemoteno se moremo zatopiti v svoj dnevnik in nekoliko razporediti dogodke, ki so kakor deroča lavina šli mimo nas, ki smo streljaj za bojno črto bili priče mnogega presrejšočega borenja.

Že celo jesen, takoj po ponesrečeni veliki ofenzivi v avgustu, je sovražnik neprenehoma trkal na našo fronto; danes je napadel tukaj, jutri tam, zaviral s topovskim ognjem naša utrjevalna dela, z letalci pridno opazoval gibanje za bojno črto; pa tudi naši so sovražnika neprenehoma vznemirjali, zlasti pri pripravah za njegovo veliko ofenzivo, ki se je že del časa napovedovala. Prve dni oktobra sta se izvršila dva sovražna naskoka na Selo, vas zapadno od Sv. Lucije, kjer spopadi pravzaprav nikdar niso prenehali; pa tudi višini na levem bregu Soče in vas Dolje, severno od Tolmina pod Mrzlim vrhom, sta bili pogosto pozorišče ljutih bojov manjšega obsega. Sovražnik je imel namen izravnati svojo bojno črto, zlasti pridobiti ugodnejše pozicije za glavni naskok; obenem pa je italijanska artiljerija v neenakomernih presledkih vzela pod ogenj naše dovozne črte. Vsak tak poizkus se je seveda dvojno povrnil od naše artiljerije,

Pogosto se je na tak način vnel dvoboj obojestranske artiljerije, katerega smo že smatrali za preludij dolgo pričakovane italijanske ofenzive; pa kakor bi odrezal so topovi utihnili, zbirajoč svoje moči za glavni udarec. Ujetniki so bili prav zgornji in so pripovedovali, da se bliža nezlomljiva ofenziva, ki bo kakor orkan uničila in predrila naše pozicije ter da bo premočna italijanska artiljerija z ognjem, kakor ga še nismo videli, napravila vrzeli v našo fronto ter ugledala pot laškimi bataljonom za pohod v osrčje Avstrije.

Nastopili so krasni jesenski dnevi; posebno v nedeljo 17. oktobra se nam je nudi čaroben pogled na Krnsko in Kaninsko pogorje s predgorjem. Krn je že prej opetovano oblekel belo kapo, pa blagodejno jesensko solnce je s prvimi žarki zopet raztopilo tenko snežno plast, tako da so nam njegove čeri in pečine, njegovi vratolomni prepadi zopet izrazito stopili pred oči; Sleme, ki veže krnsko skupino z Mrzlim vrhom in Vodil vrhom, je kazalo svoj goli greben kot v najboljši jasni poletni dnevi, bližji hribje pa so blesteli v vseh barvah, ki značijo jesensko naravo; ozadje te panorame tvori Kaninsko gorovje, zavito v snežno odejo, nad vse pa je zlivalo gorko solnce svoje žarke, kakor bi hotelo že dremajočo naravo še enkrat vzbuditi k življenju. Sredi radosti nad tem lepim božjim dnevom, ko vojak tako hitro pozabi vse nadioge vojke, spomnilo nas je par naših aeroplanov, da smo na predvečer borenja. Komaj sta izginila visoko gori v zračnih višavah, ljuto obstreljevana od italijanskih obrambnih topov, potem ko sta našemu težkemu možnarju sporočila važne podatke svojega opazovanja, prikazal se je že na obzorju italijanski letalec, ki je v kljub neprestanemu ognju drzno plul nad našimi pozicijami proti Tolminu in Mrzlemu vrhu; ta prizor se je popoldne zopet ponovil, tudi možnar je Lahu s par dobro namerjenimi strelji dokazal, da njegovi strelji še niso našli njegovega skrivališča; nato pa je nastopila mirna, mrzla jesenska noč, zadnja pred tednom grozote in krvavega plesa.

Točno opoldne 18. oktobra se je na celi fronti namah začela kanonada, katere razsežnost in intenzivnost nas je takoj poučila, da se je začela predigra davno že napovedanega splošnega napada. Stotine topov je rjovel samo na tem kratkem odseku, ki tvori tolminsko predmestje; vsi kalibri so zastopani; noben del fronte ne ostane brez ognja, kajti ravno na ta način se nam hoče prikriti, kje bo sovražnik napravil svoj glavni sunek. Nobeno mesto

ni več varno pred sovražnim ognjem, razen če kritje daje dovolj varstva. Kakor bobnar na boben, tako udarjajo granate in šrapneli, ure in ure, podnevi in ponoči, v prvo linijo bojne črte in v ozadije, cel dan in celo noč in še naprej, 50 ur! Kdor ni bil v območju tega ognja, ki ga naši artiljeristi imenujejo »Trommel- und Wirbelfeuer«, ta si ne more predočiti tega dežja šrapnelskih krogel in granatnih kosov, tega omotičnega rjovenja in žvižganja, močne detonacije eksplozij, celih stolpov dima, kamenja, prsti, tudi vode, katere povzročajo izstrelki.

Občudovanja je vredna naša pehota, ki je v tem strašnem ognju vztrajala dneve in noči, mirno pričakujoč trenutka, ko bo sovražnik smatral naše pozicije dovolj omajane in bo planil iz svojih jarkov k naskoku.

Radostno smo v teh težkih dneh opazovali učinkovanje našega topništva: naše motorne baterije so sovražnikom prizadejale mnogo preglavice in hudo škodo.

Ponoči se temu gromenju pridruži blisk na blisk; velikanski mornariški žarometi, svetilne granate in rakete vsak trenutek razsvetlijo temno noč, goreči domovi svetijo kot ogromne baklje — mozeg pretresajoči koncert. Kako malo se posamezno bitje počuti sredi tega boja moderne tehnike, kakor mal kamenček, ki drvi z vrhunca gora v doline.

Po končani 50urni artiljerijski pripravi so se italijanski bataljoni začeli dvigati iz svojih varnih kritij, drug za drugim; kakor valovje morja so butali ob živi zid, katerega so tvorili naši junaki. Sovražnik je osredotočil glavne svoje sile na krila tolminskega območja, na severu na Mrzli vrh, na jugu pa na hriba Sv. Lucije in Sv. Marije.

Svoje najboljše čete, bersaljere, je tu poslal sovražnik v ogenj, kakor alpince na svojem levem krilu na Mrzlem vrhu. Val za valom je prihrumel do ostankov naših ovir, pa val za valom se je zlomil; kolikor sovragov niso pokosile puške in strojnice, toliko jih je padlo v metežu mož proti možu; ročne granate in bajoneti so grozovito delovali, tudi pravi pravcati nož je orodje, katero je zopet prišlo do veljave. Iz poročil Cadorne je bilo posneti, kakor da bi Lahi že zavajevali višino Sv. Lucije in Mrzli vrh — Cadorna naravnost imenuje višino 588 m goli humbug! Na višini 588 m pri Sv. Luciji in na višini Mrzlega vrha se sovražnik niti minute ni ustalil, četudi se mora priznati, da se je pogosto zazdelo, kakor bi se napadalcem že bližali svojemu cilju. Pa saj ni čudo, da so poveljniki in moštvo napeli vse svoje sile, kako lepo je vendar poveljnik čet pred Sv. Lucijo, pesniško navdanjeni polkovnik Viganoni naslikal Sv. Lucijo, kot duhtečo

rožo, obdano s trnjem; preprosti laški vojak je moral misliti, da pride v deželo, kjer se med in mleko cedita, ne pa v kraj razdejanja in grozote, žrtev italijanskih granat. Noben sovražnik še ni z orožjem v roki gledal te lepe rože, tudi ne z vrha Sv. Lucije; poudarjam »z orožjem v roki«, kajti dolge vrste ujetnikov so že imele priliko Sv. Lucijo opazovati, delo svoje artiljerije.

V tolminskem območju so divjali boji neprenehoma od početka bitke do 29. oktobra z nezlomljeno silo. Hrib Sv. Marije (Mengore) je bil pozorišče krvavih bojov, četudi so ravnotam naše pozicije tako trdno zgrajene, da je sovražnik na to višino naperil ogenj svoje težke oblegovalne artiljerije; od Kozaršč gori so se valile napadalne trume dan za dnevom, cel hrib je bil pogosto zavil v megljo dima in prahu, pa naše postojanke so kljubovale vsem viharjem. Mrzli vrh, severozahodno od Tolmina, ta gora s sedmimi soglasniki in enim samoglasnikom, kakor jo zovejo nekateri oficirji, ta je istotako postal res mrzli grob za tisoče sinov solnčne Italije; tu so alpinci imeli težko nalogo, v našem vskrižnem ognju čez golo pobočje naskočiti in zavzeti to velevažno postojanko, ki sega v sovražno fronto kot trn v tujem telesu. Dan na dan je laška artiljerija obdelovala greben hriba s težkimi granatami, vzhodno pobočje ter Sleme in Vodil vrh. Srditi napadi so sledili posebno ponoči, cel hrib je bil trenutno razsvetljen od svetilnih raket in granat ter žarometov; šrapnel na šrapnel je udarjal v naskakovalne kolone, naša pehota je imela krasen cilj na strmem, golem gorskem rebro pod seboj — smrt je imela obilo žetev. Cadorna je poročal, da so se njegove čete ustalile sredi hriba, zamolčal pa je, da so jih naši s protinapadi krvavo vrgli nazaj v dolino proti Dolju, in da so Lahi komaj pogledali na obronke Vodil vrha, pa že bili vrženi nazaj s protinapadom.

Dne 27. oktobra je po krasnih jesenskih dnevih nastopilo deževno vreme, topniški boj je skoro umolknil, semtertje se je čul pehotni ogenj, povzročen od manjših prask, niti sovražni letalci se niso prikazali na obzorju; po devetih vročih dnevih se je dozdevno zlomila napadalna moč sovražnika. Toda ta tišina je bila znak novega viharja, ki je prihrumel nad nas dne 28. oktobra, ki pomenja vrhunec tretje bitke ob Soči; ta dan je bil najbolj krvav od početka vojske na jugozahadni fronti. Že dopoldne sem si napisal v dnevnik, katerega pišem brez superlativov: izredno nemiren dan. Kajti ob 8. uri zjutraj so se oglasili sovražni topovi in so z nezasišano silo začeli obsipavati z jeklom in železom celo fronto od Krna do južno Sv. Lucije, to je na dolgosti 15 km, kolikor

LISTEK.

Izpod Sv. Gore.

(Izvirno poročilo »Slovincu«.)

Goriško, 3. novembra 1915.

Na predvečer vernih duš.

Lilo je v istini iz vseh zatvornic neba. Verne duše celega sveta, na zemlji in v vicah, so plakale...

Goriško pokopališče je bilo letos zaprto, a drugi mirodvorci tik ob fronti prazni, razriti, zapuščeni, le grobovi junakov so bili okrašeni.

Naš žegen, gotovi najlepši izvenmestni dom pokojnih v deželi, je pa bil odprt, okrašen: povsodi venci, šopki krizantem povitih v lovor; tudi grobovi vojakov-junakov na našem pokopališču so bili bogato odeti s cvetjem, a lučke topot ni bilo nikjer...

Radovednost me je gnala in šel sem pogledat, pomoliti, dasi so mi odsvetovali, ker so granate padale tik za mrtvih domov!

Ljudi je bilo komaj za dva ducata v grofovski kapelici, v koji je ob zadnjem obisku v Gorici molil na grobu svojega mladostnega prijatelja sam naš presvetli vladar,

Torej tam sem hotel malce pomoliti in ogledati si ter blagosloviti grobove naših junakov! Nisem pa zmolil treh Libera, ko prižvižga od nevesekod težka sovražna granata in razpoči tik za pokopališčnim zidom.

Ljudje božji, sem rekel, pojdite lepo domov, ker tukaj ni varno.

Šli so in tudi sam sem šel.

Mislil sem: duhovnov nas je malo; v celem dekanatu do jeseni nismo poznali kaplanov, dočim jih je bilo pred 20 leti 7 in šele vojska nam je nepričakovano poslala, najbrž začasno, cela dva! Ergo, čuvaj se šrapnelov in granat iz ljubezni do ljudstva, ki je že tedaj in bo zlasti po vojski bolj ko kdaj preje navezано na svoje zveste dušne pastirje... in odhitel sem po cesti-lužnici v cerkev — mimo cele rajde municijskih vozov, ki so v brzem diru speli k cilju v mesto in dalje...

V cerkvi.

Stopil sem pred katefalk in molil: Libera me Domine! Vojaki — Slovani, ki so bili zjutraj številni pri sv. obhajilu, so klečali in molili nekateri sv. križev pot!... Kar zašumi po cerkvi, vojaki se ozro, si dajo znamenje, se prav globoko in kleče priklonijo, se udarijo še enkrat na prsi in odhite iz cerkve ven na trg.

Mi na fronti smo strašno nervozni in strašno radovedni. Pristopim in vprašam

enega: Kam pa? Na brdo, mi odgovori. Razumel sem: na — — —

In šli so. Kmalu sem čul poveljnika prve... druge in ostalih stotnij; druga za drugo so odkorakale v malih presledkih.

Stopil sem na prag cerkve in oddaleč ter z rosnimi očmi blagoslavljal može in mladeniče, ki so se pred cerkvijo spoštljivo odkrivali in prekrizževali... Udani so šli na — — — Pri srcu pa jim je bilo tako hudo, tako težko!...

Za njimi so prihajali skozi našo vas še drugi oddelki od leve in desne ter iz zaledja... Kaj bode danes sodnji dan, sem rekel! ko sem že tretjič prekinil molitev in šel na cerkveni prag. In bil je sodni dan.

Bože moj! Trommelfeuer! sem čital v časnikih in ugibal sem, kako neki streljajo Trommelfeuer, kako se to čuje? No, streljali so, po 200—300 granat razčnega kalibra na minuto, vmes votlo ječanje min in prasket strojnih pušk in vse tako blizu, kakor na vaških ulicah...

In zopet sem molil, a vedno in vedno mi je prihajala misel, ne molim samo za rajne, molim tudi za žive, za vojake! Da, te-le verne duše imajo pred onimi v vicah v takih razmerah gotovo še prednost! In po vsakem Libera sem se oziral v cerkvi po vrsti na postaje križevega pota in pokleknil sem priporočil vojake naše, zlasti še one, ki zastavljajo življenje in vse najdražje, kar imajo časnih dobrin — za svobodo

naše goriške dežele, za svobodo našo: za njihovim živim ozidjem živimo skoro kakor v normalnih časih! Vredni so, da se jim naprej odkrijemo z občudovanjem in hvaležnim spoštovanjem, kjerkoli jih srečamo!

Ponočnih prizorov ne smemo in tudi ne moremo opisati! Spali nismo dosti; kakor da bi nas zavrženi duhovi strašili, se nam je zdelo. Toda Italijani so po najljubejših borbah, ki so se nadaljevale na vernih duš dan in še ponoči, kar jih beleži sedanja svetovna vojska, potisnjeni tja, kjer je njih mesto do pravega časa, za goro italijanskih mrtvaških glav, koja sta že tretjič nagromadila Vittorio il Perfido e Cadorna!

Vernih duš dan.

Sozi našo vas romajo ranjenci, naši in ujetniki; korakajo cele stotine zdravih italijanskih vlovljencev v prečudnih pokrivalih in prečudnih obrazov; švigajo rdečkrižni avto tako nalahno — ljubeče, kakor naroče dobre mamice... Odkrijem se pred vsakim vozom, ki pelje tod mimo ranjence in oddaleč blagoslovim!

In ta-le vaška kronika letošnjih vernih duš dan!

Po sv. maši, ko pojem Libera, razpoči šrapnel sredi trga, par krogelj razbije nekaj koscev na strehi, ena kroglja udari skozi šipo na oknu nad oltarjem M. Božje, prav nad menoj v smeri mojih senec... Stekle-

smo jo mogli pregledati. To gromenje iz sto in sto topovskih žrel se je stopnjevalo od ure do ure, udarjalo je brez vsakega presledka, treskalo je nepretrgoma; hrib Sv. Lucije se mi je zdel bruhač vulkan, hrib Sv. Marije se je kadil.

Italijanski letalci so postali izredno smelji; ne meneč se za koncentrični ogenj naših odbijalnih topov so plesali nad nami.

Ako je začasno mestoma ponehal artiljerijski ogenj, bilo je dokaz, da se je nasprotna pehota zopet ojunčila za napad, meneč, da v razvalinah naših jarkov ni več žive duše. Komaj so se pokazali iz svojih kritij, že jih je sprejel smrtonosni ogenj iz naših namah oživilih jarkov; posebno učinkovito pa je deloval ogenj naše poljske artiljerije ter brzostrelnih topov, ki so s svojo silo štedili do glavnega naskoka. Že tak ogenj od strani je laško pehoto marsikje pogнал nazaj; seveda je tudi naši pehota ostalo dovolj dela; metalci min so s svojimi izstrelki povzročili v napadalnih kolonah zmešnjavo, katero so brzo izrabile naše strojnice, ki so delovale kakor žanjice. Zopet je bilo posvedočeno, da sovražna pehota povprečno nima one napadalne sile, ki pelje do zmage. Značilno je, da se je neki italijanski poveljnik zapodil kroglo v glavo, ker svoje stotnije ni mogel več spraviti do naskoka, da so sovražniki mestoma le s klici »Avanti Savoja!« markirali naskok, pa lepo v jarkih ostali, da pa salvah mestoma za nobeno ceno ne pokažejo glave iz kritja, ampak v slepo streljajo; deloma je to prišlo že poročilo našega generalnega štaba.

Pozno ponoči dne 28. oktobra se je popolnoma polegel bojni hrup, tema je zakrila s trupli posejane bregove, prena-

peti živci in mišice so prvič po desetdnevnem borenju nekoliko mirovali; luna se je pokazala izza triglavskega predgorja, zdelo se mi je bolj mrzla in medla kot navadno, njeni slabotni žarki so obsevali hribove smrti in razdejanih. Vleklo me je tja do Soče; skakljala je kakor vsak dan od kamna do kamna, stiskala se med pečine pri Sv. Luciji; spomnil sem se besed pesnika:

Kri naša te pojila bo,
sovražna te kalila bo.

O marsikateri junak — in po smrti na bojnem polju je vsakdo junak — je gori pri Tolminu, posebno pri Dolju, s svojo srčno krvjo napojil njene valove. Vsak od Boga poslani pesnik ima nekaj proroškega duha; tudi naš Gregorčič je v duhu videl naše slavne zmage na Soči. Izbral si je svoj grob tam gori pod Krnom, da bi bil še po smrti pričra pretresujočih dogodkov, katere je preroško opeval.

Danes, na vernih duš dan, je le en predznanje francoski letalec motil svečani mir dneva, metaviš bombe in pišice; s povešenim levim krilom jo je odkuril čez planoto Lom, ljuto obstreljevan od naših topov in strojin. Sicer pa na celem odseku vlada popolni mir. Celo visoko na po-bočju Mrzlega vrha se zvečer vidi nena-vadna prikazen — več ognjev v mali do-linici vsprichi sovražnika. Nezaslišana smelost! Ne, ogenj se širi, to so luči na svežih grobovih padlih junakov! Kakor do-govorjeno, miruje vse, četudi se običajno ponoči strelja na vsako lučico. Velika častna je bila bitka, še bolj veličastna pa je bila smrt; pred njo se klanja celo sovrag, če-tudi premagani!

Dr. B.—č.

Kruševac in Ivanjica uzeta. — Bol-garska armada pred Leskovcem. — 4500 Srbov ujetih.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 8. novembra. Uradno poročajo: Avstrijski oddelki, ki prodirajo na obeh straneh doline Moravice, so vrgle sovražnika iz njegovih višinskih postojank severno od Ivanjice.

Nemške čete generala pl. Kövesza se vojskujejo na višinah južno od Kraljeva; ob reki navzdol pri Trsteniku so si naše bojne sile priborile prehod čez naraslo Moravo.

Kruševac in višine vzhodno od tam nahajajo v rokah generala pl. Gall-witza.

Bolgarska armada pridobiva med uspešnim napredovanjem izhoda v kotlino Leskovca.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 8. novembra. Veliki glavni štab:

Avstrijsko-ogrške čete so dosegle Ivanjico in Vijevec (896 m) 7 km severno-vzhodno od tam.

Nemške čete napadajo višine južno od Kraljeva.

Prekoračena je na več mestih zahod-na Morava med Kraljevom in Kruševcem.

Kruševac je bil že zaseden ponoči od 6. na 7. november.

Neranjenih je ujetih nad 3000 Srbov, nad 1500 ranjencev smo našli v lazareti.

Plen znaša, kolikor se je dognalo do zdaj, 10 topov, veliko streliva in materija-kakor tudi izdatne zaloge preskrboval-nih potrebščin.

Prekoračen je Praskovec v dolini juž-ae (Binacke) Morave.

Vrhovno vojno vodstvo.

ni drobci se razprše po cerkvi, ljudstvo vstane, čujejo se vzkliki, sam odskočim par metrov v stran v pričakovanju tega, kar je imelo priti, a prišlo ni nič več! ... Cer-kev se kmalu sprazni, ker granate padajo na vseh straneh...

Ob 11. uri zjutraj naznanjen pogreb otroka-pregnanca iz št. Andreža. Grobar mi svetuje, da se pogreb odloži, ker ena granata je porušila zid pri najnovejšem grobu in streljajo tudi na cesto. Cela vrsta vojaških vozov se je ustavila, ne more na-prej...

Opoldne pogledam v vežo, kjer je ve-lik šunder: Vse vojaštvo, ki pri meni go-stuje, se gnete pred kuhinjo in tremi dru-gimi vhodi. Pogledam na dvorišče: oblaki šrapnelov... na vrt: francoski zrakoplov, ki skoro nepremično stoji in se delj časa ustavi nad župniščem, ko je nad bližnjim gradom spustil tri bombe... grem pred hišo: 200 metrov proč padajo 28 cm gra-nate... Ali si uredil oporoko? Sem...

V sencih mi je razbijalo še bolj ko ta-krat, ko sem prvič stopil na dunajskem vseučilišču pred povsem neznanem profe-sorje... k zeleni mizil!

In tako je bilo cel popoldan. Po otro-ka nisem šel... Blagoslovil sem ga v cer-kvi, a ker se niso bali drugi, sem šel i

jaz na pokopališče, kjer smo opravili vse bolj brzo, ko po navadi. Popoldan krst. V krstnici šipa razbita — pri vrtih krogla. Proti večeru celi sprevodi italijanskih ujet-nikov... celi voji naših ranjencev, ki so korakali v zaledje... Vmes avto!... Zve-čer blagoslov, kakor vsak dan.

Vojakov ni bilo! A ljudstva se je na-bralo, da je odmevalo po cerkvi: Gospod, usmili se nas! Sv. Marija, prosí za nas! Vsi svetniki in svetnice božje, prosite za nas! Bodi nam milostljiv!

Nikdar naj nas ne zapusti...!

Kakor da se nismo mogli ločiti od ta-bernakelja!

Za ranjence in umirajoče naše vojake!

Oče naš...

Za vdove in sirote naših vojakov!

Oče naš...

Za naše pregnance in neprostovoljne ujetnike! Oče naš...

Za cesarja, armado in domovino...; za vojake, ki branijo našo deželo; za naše farne vojake; za vse padle vojake; za one, ki so dali življenje v brambi naše dežele; po namenu sv. Očeta; na naše Matere Božje!

Rim, 8. novembra. (Kor. ur.) Črno-gorski generalni konzulat objavlja sledečo uradno brzojavko iz Cetinja z dne 7. t. m.:

Boj pri Grahovem v Hercegovini je trajal 5. t. m. cel dan z veliko ljutostjo. Sovražnik je večkrat napadel, da se pola-sti naših postojank, kar se mu ni posre-čilo, marveč smo ga vrgli z velikimi iz-gubami zanj. Med boji na hercegovinski bojni črti smo vzeli sovražniku 4 poljske topove, 4 strojne puške, 3 brzojavne apa-rate, 1 žaromet, 70 konj, 100 pušk in 100 tisoč patronov in smo ujeli dva častnika in 340 vojakov. Črnogorska armada v Sandžaku je zaplenila 4 poljske topove, 3 strojne puške, 600 pušk, 700 utenzilij in orodja, kakor tudi municijo in je ujela tri častnike, 3 zdravnike in nad 300 vojakov. Na ostalih bojnih črtah se razvija boj artiljerije.

× × ×

Kako je v Belgradu.

Srbi niso niti slutili, da bodo naše in nemške čete prodirale skozi Belgrad. Vidi se to iz tega, ker so strelski jarke za Bel-gradom — dobro utrjeni — imeli izhode, obrnjene proti notranjosti Srbije. Priča-kovali so torej, da bodo prišle naše čete izza Belgrada.

General Živković, ki je branil Belgrad, je dokazoval mestnemu prebivalstvu, da ni nobene nevarnosti, da je ono grmenje naših topov v začetku naše ofenzive samo — demonstracija. Tako je ostalo v Bel-gradu tudi več prebivalstva, pa tudi inte-ligence, kakor se je to pričakovalo. V Bel-gradu so ostali tudi trije srbski popi, od katerih je eden vojaški, ki je ostal pri svo-jih ranjencih. Vsi trije so dobili od naše vojaške oblasti dovoljenje, da smejo po-noči in podnevi nemoteno vršiti svojo služ-bo v Belgradu.

Po Belgradu patrolirajo mažarski orožniki.

Sedaj je v Belgradu že bolj živahno. Odprtih je že dovolj gostiln in trgovin. Ne-katere firme imajo tudi mažarske napise.

Zivljenje v Belgradu bi bilo, da je še malo več kruha, bajno. Kilogram mesa stane 1 dinar in 50 par. Ali ni to v času današnje splošne druginje naravnost bajno?

Naše oblasti so določile, da je dinar vreden 50 vinarjev. (Ker je vrednost di-narja padla — preje je veljal 1 K — stane torej kilogram mesa samo 75 vinarjev.)

Po belgrajskih ulicah vozi tramvaj, na katerem se vidi manj civilnega prebival-stva ali zato več vojaštva.

Našega in nemškega poslanstva se srbi niso dotaknili. Istotako so ostale ne-dotaknjene stvari katoliškega misionarja v Belgradu vč. g. Roberta Bezeckega, ki je v decembru pretekelega leta, ko so naši za-pustili Belgrad, ga tudi sam zapustil.

Srbskih ujetnikov je veliko, med ka-terimi se nahaja večina iz Makedonije.

Nekateri srbski ujetniki-ranjenci umi-rajoči preklinjajo kralja Petra in Pašica, ki sta povzročila, da so se davki tako strašno povišali, samo da se moreta po nepotrebnem vojskovati. Drugi so zopet navdušeni. Tako je neki srbski ujetnik že umirajoč v bolnišnici »Rdečega križa« pro-sil, da ga oblečejo v vojaško obleko, da v nji umre. In to zadnjo željo so mu naši tudi izpolnili.

× × ×

Bolgarski uspehi.

Sofija. V Sofiji niso pričakovali, da tako kmalu zasedejo Niš. Pričakovali so, da bodo Srbi svoje drugo glavno mesto do skrajnosti branili, ker so postojanke pri Nišu krile hrbet njih armad, ki se vojsku-jejo proti Avstrijem, katerim bi lahko po padcu Niša prišli za hrbet. Makedonskih operacij tikajoče prodiranje Francozov ni-kakor ni oviralo. Bolgari so pustili Fran-coze priti do Krivolaka, kjer so jih uniče-valno porazili in vrgli čez Vardar. Fran-coske sile so cenili na tri zборе. Nespor-na Makedonija je s tem vsa zasedena, Bol-gari so prodrli že lep kos poti čez Kačan-ik in so došli v operacijsko ozemlje Pri-štine. Upa se, da iz Čačaka proti Novem-pazaru prodirajoča Köveszova armadna skupina kmalu sreča Bolgare, ki prodira-jo iz Kačanika proti Prištini.

Podrobnosti o zavzetju Niša.

Sofija, 8. novembra. Preko Pariza se poroča, da so Srbi zažgali vsa municijska skladišča, predno so zapustili Niš. Predno so še vkorakali Bolgari v mesto, so se čuli strašni no eksplozijah provzročeni poki. V Nišu so vjeli tudi nekega srbskega gene-rala, katerega ime pa še ni znano.

Sofija. Med plenom v Nišu se nahaja-jo tudi zastave v francoskih in v angleških barvah s pozdravnimi napisi izkrcani njih armadi, ki pa ni prišla v Niš, kjer so jo željno pričakovali.

Bolgarski plen v Srbiji.

Budimpešta. »Az Est« poroča iz So-fije: Med bolgarskim plenom je tudi pri-bližno 100 lokomotiv, 45 med njimi jih je daroval Srbiji četverosporazum, ki je daro-val Srbiji tudi dva monitorja, ki naj bi jih bili sestavili v Srbiji francoski mehaniki. Četverosporazum je daroval meseca maj-nika Srbom 45 velikih topov.

Poraz sporazuma pri Krivolaku.

Sofija. Čete sporazuma so bile zopet poražene pri Krivolaku. Bolgari se pri Krivolaku le branijo, ker bi, če bi napa-dali, prišli blizu grške meje, kar opuščajo, da ne razburijo Grkov. Čete sporazuma so 7. t. m. ljuto napadle bolgarske posto-janke, a so jih Bolgari odbili tako, da so imeli velikanske izgube. Bolgari so jih ve-liko ujeli, a iz zgoraj navedenih razlogov niso izvedli protinapada.

× × ×

Krivolak leži v dolini Vardarja 36 km južnovzhodno od Veleša, 30 km od grške meje.

Težava Francozov in Angležev v Makedoniji.

Pariz. Listi poročajo iz Soluna, da mo-rejo čete v južni Makedoniji le počasi se pomikati, ker manjka železnice in cest. Voj-ske so tudi izčrpale deželo. Nastajajo vedno nove težave. Pred kratkim so mo-rali Francozi z bivoli voziti topove, ker ni bilo konj.

Srbi pod tujim poveljstvom.

Genf. »Agence Havas« poroča, da se Srbi umikajo daleč in da ogrgžajo Bolgari Bitolj. Srbsko vojno vodstvo deluje skup-no z angleškim in s francoskim general-nim štabom.

Italijanske čete za Črnogoro.

Curij. »Slovo« poroča iz Cetinja: Ita-lijanske transportne ladje so pripeljale ve-liko vojnega materijala v Črnogoro, kjer v kratkem pričakujejo italijanskih čet.

Kralj Peter v Novempazarju.

Berlin. »Lokalanzeiger« poroča iz Genfa: Po obvestilih generala Sarraillo bi-va kralj Peter z vlado v Novempazarju.

Briand in Pašić.

Pariz. (K. u.) »Agence Havas« poro-ča: Ko je prevzel Briand ministrsko pred-sedstvo, je brzojavil Pašiću, da mu zago-tavlja vse svoje sodelovanje za izvedbo skupnega dela in izraža občudovanje juna-skim Srbom in da je ponosen, ker se voj-skujejo sinovi Francije na strani srbskih vojakov. Pašić je odgovoril, da je Srbija odločena doprinesiti vse žrtve. Podpirana po plemenitih zaveznikih hoče hoditi do konca vojske, vsiljeni ji po surovi sili.

Srbski minister o vzroku vojne in bodoč-nosti Srbije.

Dopisnik »Frankfurter Zeitung« je imel razgovor z bivšim srbskim ministrom Petrovičem, ki je izjavil, da vojne ni po-vzročil sarajevski umor, ampak rusofilska srbska politika, ki se je začela s poroko kralja Aleksandra z Drago Mašin. Srbija je bila Rusiji vedno pastorka, Bolgarija pa ljubljanka. To se je zopet pokazalo v zadnjih dneh, ko so Rusi zabranili, da Srbi niso pravočasno udarili na Bolgare. V Avstriji prijaznih srbskih krogih je v zad-njih mesecih nastala struja, ki je propagi-rala sporazum z osrednjima silama, kajti v zvezi srednjeevropskih držav je za na novo organizirano, četudi proti vzhodu in jugu zmanjšano Srbijo še dana možnost obstanka.

Municija Bolgariji in Turčiji.

Curij. »Petit Parisien« poroča iz Ri-ma: V Belgrad se je pripeljalo več sto av-strijskih in nemških ladij, ki so vozile mu-nicijo, namenjeno Bolgariji in Turčiji. Lad-je so se že odpeljale dalje.

Osvoboditev iz srbskega ujetništva.

Budimpešta. Avstrijski podkonzul Maas je po prevzetju konzulatnih opravil odpotoval v Skoplje. V tamošnjih bolniš-nicah se nahajajo tudi avstrijski vojaki, ki so prišli v srbsko ujetništvo. Te bodo se-daj prepeljali v Sofijo, odkoder jih bodo potem, ko bodo ozdravili, poslali v domo-vino.

Naši ujetniki v Srbiji.

Lugano. »Secolo« poroča: 1500 avstrijs-kih vojni ujetnikov so po šestdnevnem napornem korakanju privedli iz Skoplja v Dibro.

× × ×

Načrti Radka Dimitrijeva, »bolgarskega Napoleona«.

»Kölnische Zeitung« prinaša iz Koda-nja: Prejšnji bolgarski poslanik v Petro-gradu in sedanji ruski general Radko Di-mitrijev je izjavil zastopniku »Nowoe Vrem-ja«, da je prepričan, da se Bolgari ne bo-do posebno upirali Rusom. »Če bi v Bol-gariji nastal preobrat in če se narod dvig-ne proti sedanji vladi in če bodo nato ra-bili voditelja, tedaj sem pripravljen, da se v boju proti skupnemu sovražniku posta-vim četam na čelo, da jih vodim v boj pro-ti Nemcem. Prepričan sem, da se lahko ponovi slika bitke narodov pri Lipskem, ko so Lahí, ki so se borili na strani Napo-leona, prešli k nemški armadi in svoje to-pove obrnili proti Francozom. Jaz se ne bom čudil, če se v tej vojni zgodi nekaj podobnega.«

× × ×

Izkrcavanje v Solunu.

Berlin. »Lokalanzeiger« poroča iz Lu-gana: »Corriere della Sera« poroča iz So-

Iuna, da nameravajo zavezniki vojsko z vso odločnostjo nadaljevati. Neprestano izkrcavajo angleške in francoske čete in vojni material. Ne ve se, kaj stori Rusija, a govori se, da pošlje 80.000 mož na bolgarsko obrežje. Zdi se, da zberejo zavezniki 300.000 mož. Gre za to, da zavezniki hitro postopajo in da se Srbom posreči umakniti se v zavarovano črto, dokler ne pride pomoč zaveznikov.

Lugano. Z ozirom na pozive »Timesa«, »Tempsa« in »Novega Vremena«, naj prihitijo Italija Srbiji na pomoč skozi Albanijo, izjavlja »Stampa« z najbolj poučene strani, da Italija zdaj kaj takega ne namerava, ker jo vodijo le lastne koristi. O italijanski ekspediciji v Albanijo more odločiti le Cadorna.

Odpošiljanje čet iz Soluna.

Pariz. (Kor. ur.) »Petit Parisien« poroča iz Aten: Angleški poslanik je izjavil, da korakata dve angleški diviziji proti bolgarski bojni črti. Zavezniki pošljejo po železnici vsak dan 15 do 18 vlakov s četami iz Soluna na bojno črto.

Italijansko vrhovno poveljstvo v Solunu. Amsterdam. Tu se trdi, da prevzame italijanski glavni stan vodstvo armade četrterosporazuma v Solunu.

15.000 bolnih vojakov na Malti.

Haag. Guverner na Malti prosi v »Timesu«, naj se pošljejo živila in knjige ranjencem na otoku, kjer jih zdaj biva nad 15.000.

× × ×

Srbija naj dobi odškodnino v Albaniji, pa Italija nasprotuje.

Zeneva. Angleški in francoski poslanik v Rimu priporočata menda ruski predlog, da naj dobi Srbija nadomestilo za svoje izgube v Albaniji. Laška vlada pa se trdovratno upira in da skrjuje svoje prave misli, pravi, da bi ta albanska odškodnina koristila samo osrednjim silam, kajti Grška bi tako dobila priliko, da očito stopi na stran osrednjih sil.

× × ×

Francosko uradno poročilo.

Pariz. 5. novembra. (Ob 3. popoldne): 2. novembra je bila na srbski bojni črti v našem odseku mirno. Bolgari so se utrdili pred Krivolakom 200 metrov pred našimi prednimi stražami, katerih predpolje obstreljujejo. Dne 3. novembra se je uveljal boj severno od Rabrova. Boj se nadaljuje. Naše čete so zasedle most Luzerna zahodno od Krivolaka. — (Ob 11. zvečer.) Kljub ljuti pripravi artiljerije so se 5. t. m. izjalovili Bolgarom napadalni poziciji na območju pri Krivolaku. Isti dan smo vzeli vzhodno od Rabrova vasi Memikti in Kajali. Pri Bolgarih se opaža na obmejnih robovih delovanje artiljerije, ki živahno obstreljuje Valandovo. Nadaljuje se boj, ki so ga uvedle naše čete severno od Rabrova.

× × ×

Bolgarija ni poslala Grški note radi izkrcavanja čet.

Berlin. 8. novembra. »Vossische Zeitung« javlja iz najboljšege sofijskega vira, da Bolgarija ni storila novega koraka v Atenah radi izkrcavanja ententinih čet. Za Bolgarijo tak korak ni potreben, ker so entente čete že poražene, novo izkrcavanje pa ni kaj verjetno.

Grška ostane nevtralna.

Berlin. 8. novembra. »Magdeburgische Zeitung« poroča iz Aten: Novo ministrstvo je poslanikom tujih držav sporočilo, da je sklenilo ostati nevtraln. Angleški listi poročajo, da je novi ministrski pred-

sednik Skuludis izjavil, da bo novo ministrvo proti ententi zelo dobrohotno.

Venizelos bo podpiral vlado.

Milan. 7. novembra. »Corriere della sera« javlja iz Aten, da Venizelosov manever v zbornici prav nič ne izpremeni zunanjega postopanja Grške, ampak v resnici likvidira zadnje iluzije. Grško ljudstvo je proti novi krizi zelo ravnodušno in z ozirom na vojaški položaj na Balkanu smatra Venizelosa skoro za nevarnega človeka. Venizelosovi pristaši so poslanci, pa teh bi zmanjkalo, če se zbornica razpusti. Skuludisa bo Venizelos podpiral.

Grška kriza končana.

Atene. (Kor. ur.) »Agence d'Atene« poroča: Politična kriza je končana. Nekdanji minister Skuludis je sestavil novo vlado, ki je 7. t. m. dopoldne prisegla kralju zvestobo. Vsi prejšnji ministri so ostali. Skuludis je prevzel zunanje ministrstvo. Novo ministrstvo se predstavi zbornici. Če zbornica vlade ne bo hotela podpirati, bo razpuščena.

× × ×

Rumunija se je že izjavila.

Sofija. Bukareškemu dopisniku »Utra« je član rumunske vlade rekel, da se je rumunska vlada proti osrednjima silama in Bolgariji že uradno izjavila o svojem postopanju. V tej izjavi je rumunska vlada odločno nastopila proti prehodu ruskih čet preko Rumunije.

Rusko streljivo za Srbijo — pod rumunsko zastavo na Donavi.

Bukarešt. (K. u.) Kakor javljajo listi, je včeraj zvečer od Turn Severina plulo po Donavi 5 ruskih parnikov, ena torpedovka in 5 čolnov s streljivom za Srbijo. Vse ladje so imele rumunsko zastavo in so plule v spremstvu dveh rumunskih vojnih ladij.

Rumunija bo dobivala blago preko Rusije.

Bukarešt. (K. u.) Jutri odide v Petrograd rumunska komisija, sestavljena iz uradnikov železniškega ministrstva, da preštudira, kako bi se dalo dobivati blago iz Angleške preko Skandinavije in Rusije. Povod za to je dejstvo, ker Rumunija ne more več dobivati blaga po železnici Solun—Niš.

× × ×

Kdaj bi morala ententa udariti na Balkan.

Prazi. 7. novembra. (K. u.) »Petit Parisien« prinaša članek, ki bi moral iziti že pred več tedni, pa ga je cenzura prepreževala. V članku je rečeno, da bi ententa že v začetku letošnjega leta morala krepko udariti na vzhodu. Če bi tedaj Srbi vdrla na Hrvaško in v Slavonijo, bi to imelo nepreračunljive posledice, toda Srbe bi bilo treba podpirati. Briand je predlagal, naj se pošlje ekspedicijski zbor v Solun. Francozi bi tedaj lahko dali 150 tisoč mož. Svoj predlog je Briand podpiral s tem, da Rusi stoje v Karpatih in da se Rumuni ne bodo pomislili vpasti na Sedmograško.

Grška bi bila najbrže marširala z entento in tudi Italija bi se bila torej pridružila ententi, kakor se je pa to dejansko zgodilo. V takih okoliščinah bi se Bolgarija ne bila upala nastopiti proti zaveznikom. Briand je prepričan večino ministrskega sveta, nasprotovalo je 5 ministrov. Končno pa se je slišal ugovor, da vlada ne more storiti tako važnega koraka, dokler ne vpraša generala, katerega pa list ne pove (menda Joffréja). Nato so pa ta načrt opustili in šli za Angleži pred Dardanele.

Odbiti laški napadi na dobrdopski planoti. — Hudi boji za Col di Lana.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj. 8. novembra. Uradno poročajo: Na južnozahodni bojni črti je bilo splošno tudi včeraj mirno.

Naše čete so odbile v severnem odseku Dobrdomske visoke planote zopet posamezne sunkne.

Na Col di Lani so se ljuto bojevali. Popoldne je padel vrh te gore v roke Italijanov, zvečer so ga naše čete s protinapadom zopet pridobile nazaj.

Sovražna artiljerija je otvorila ogenj na južno bojno črto pri Rivi.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

× × ×

Italijansko uradno poročilo.

Dunaj. (Kor. ur.) iz vojnega časnikarskega stana:

6. novembra. V Val di Taone je došel nek lasten oddelek na levi breg Chiese, napadel je postojanke pri Malga Stabolone severno od Monte Lavanech in je iz njih izgnal sovražnika s težkimi izgubami zanj. V dolini Ledro je pričela sovražna artiljerija obstreljevati kraje v kotlini Berzucca, jih poškodovale in zanetile

nekaj požarov. Ob soški bojni črti je trajal včeraj artiljerijski dvoboj. Izvzemši na Zagoro, kar se je poročalo jutraj, izvedenege in takoj odbitega napada sovražna pehota ni delovala, medtem ko je naša kljub neprestanemu dežju neutrudljivo delala. V odseku gore Sv. Mihaela smo s sijajnim napadom zasedli neko sovražno utrdbo, v kateri smo ujeli 154 mož in zaplenili veliko municijskih zabojev strojnih pušk in drug vojni material.

× × ×

V včerajšnjem poročilu italijanskega generalnega štaba se omenja, »da se je odbil na strminah gore Kalvarija, severnozahodno od Gorice, nek naš napad«, kar so si Italijani popolnoma izmislili.

× × ×

V Solkanu.

novembra 1915.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Kakor je te dni, ni mogoče popisati in cenjeni čitatelj si ne more misliti. To je grmenje petega pekla. Sovražnik je včeraj (dan Vernih duš) skoro gotovo demonstrativno tako napadal, ker je sv. Oče za vče-

rajšnji dan predlagal premirje. Človek bi bil skoro oglušil. Vsa poslopja so se tresla. Toda zaman je bilo sovražno grmenje. Naši topovi so Laha streznili. Sploh pa sovražnik najbolje naredi, če prosi za mir, ker s svojimi vojaki ne bo opravičil ničesar. Na hribu sv. Valentina so v nedeljo naši junaki ukončali dva laška bataljona. Laški bataljon šteje tisoč mož, kakor mi je včeraj povedal laški corporale superiore.

Včeraj so ulovili naši mnogo laških elitnih vojakov. In kako so naši to laško »elito« ujeli in odpeljali? Zelo lahko. Ko so se jim naši junaki približali, vrgli so proč orožje in vzdignili roke v znamenje, da se podajo.

Naše ljudstvo občuduje in ljubi naše junake — branitelje draže domovine. Komaj sem v cerkvi priporočil, naj darujejo kaj okrepčila ranjencem, ne manjka ničesar več ubogim trpinom. Vojaški zdravnik ne more prehaliti dobrih src naših ljudi.

Na Sv. gori je vse končano. Edino veliki altar še stoji. Tudi kapela sv. Mihaela, kjer počivajo zemeljski ostanke kardinala Missia, je sedaj deloma porušena. To je povedal včeraj g. p. Franc.

Naj še omenim, da med ujetimi laškimi vojaki je tudi več častnikov.

Naše izgube so neznatne, velike pa sovražnikove.

V nedeljo in ponedeljek so začeli Lahi obstreljevati baron Tömeljev grad v Pevmi, ki je zelo krasan. Grad se je vnel in pogorel. Čudno pa je, da je kuracijska cerkev ostala nepoškodovana, dasi se gradu drži.

Šestnajsti dan bitke.

Podgora, 2. novembra 1915.

Že šestnajsti dan traja krvavi boj. Včeraj in danes je presegel vsako mero, ki divja noč in dan brez prenehanja. Granate, šrapneli, mine, puške, vse to je združeno v strašnem grmenju. Neki vojak pravi: »Manjka le še, da pošlje Bog ogenj iz neba — ker na zemlji se ne more pomisliti strašnejšega ognja!« Ali o junaštvu naših se bo govorilo, dokler bo stal svet. Enajst laških polkov (tako so pripovedovali laški ujetniki) skuša prebiti naša dva polka na levem krilu. Tukaj se nahajata dva polka Slovencev in Hrvatov iz Dalmacije. Umazani so do pasu. Neki Slovenec mi je rekel: »Dokler je samo še kos Dalmatince, se upira Lahu. Včeraj sem videl na svoje oči, kako je neki deseterik s puškinim kopitom pobil nekega nadporočnika in 3 infanteriste, ki so obležali v jarku!« Ta fant je bil tudi v Galiciji, tudi v Bošnjaki je bil skupaj. »Tudi to so junaki.« Malokje jim najdeš para. Ogenj v Galiciji ni nič nasproti temu. Šala brate! O Slovincih ni hotel reči ničesar, ker je sam Slovenec. Ali to so junaki. Dalmatinci jih hvalijo do nebes. »Močni fantje, navdušeni, vzdržljivi v ognju do zadnjega diha.« Oba polka sta poklala Laha danes in včeraj. Okopi so polni laških mrličev. Včeraj in danes so jih mnogo ujeli, med njimi tudi nekaj častnikov. Za ranjence se še ne zna števila. To se razume, da so tudi na naši strani izgube.

Neki Lah mi je rekel: Finalmente abbiamo visto anche Gorizzia! (Končno smo videli Gorico.) Pripovedoval je, kako so včeraj dobili zapoved, da morajo biti zvečer (1. XI.) v Gorici! Pripovedoval je, kako že hrepene v Italiji za Gorico, kakor zmraznjene za solncem. O tem da se vedno sanja, govori in poje: »La bella Gorizia, la bella Gorizia, la bella Gorizia.«

Ali Podgora je trda kost; trdi so oni, ki stoje na nji in jo branijo kakor levi. To so sedaj Slovinci in Dalmatinci. Preteklo je te dni na nji že dosti krvi. Ali dokler je samo še eden od njih živ, ne bo prišel Lah niti za korak naprej. Ljut boj traja še neprenehoma naprej, ali ne samo tu, ampak na celi fronti. Ni tukaj počitka ne ponoči ne podnevi. Obupen boj je divjal junija in julija, ali sedanji je prekosil prejšnjega.

Živi se ne damo, niti se bomo dali ujeti, a Bog nas bo okrepil, da ohranimo to grudo hrvatske zemlje. O tem je vsak od nas trdno prepričan.

Pozdrav s zahodne meje hrvatskega kraljestva! »Novine.«

Odbiti in vsikdar odbiti.

Profesor Lovrić poroča v »Našem Jedinstvu«:

28. oktobra. Popoldne je sovražna artiljerija izstrelila na tisoče izstrelkov najtežjega kalibra proti S. O. in P., nato je pa sovražnik prešel k napadu. Vsi napadi so se v našem ognju razpršili. Pri P. se je bilo Italijanom posrečilo zasesti začasno nekoliko naših jarkov. V ljutem protinapadu so jih naši izgnali in ujeli 2 častnika in 130 mož.

Danes, 29. oktobra, so si pri Z. priborili nevenljive lovorjave vence junaški Čehi pod vodstvom hrabrega majorja Müllerja. Z njimi kakor vedno tudi naši dalmatinski sokoli. Ne bil bi človek rekel, da grme sovražni težki topovi proti Z., marveč da so se nad tem krajem dvignili strašni orkani in peklenski viharji!

Cadorna je dal povelje: »Z. se mora danes vzeti, pa četudi z največjimi žrtvami.« Da se izognemo brezkoristnim izgu-

bam, smo lastnovoljno, a samo za nekoliko ur, izpraznili naše naprej potisnjene postojanke. Te je takoj zasedel po en sovražni bataljon od 37. in 38. polka. Sedaj je dobil hrabri major Müller pretežno nalogo, da z junaškimi Čehi in polovico čete naših Dalmatincev zopet zavzame lastnovoljno izpraznjene postojanke. Povsod, kjer so ošli naši, je ležalo polno italijanskih mrličev. Sovražnik se je obupno boril, a vse mu je bilo zaman, naši so ga vrgli iz naših postojank in ga popolnoma potolkli. Samo Čehi so ta dan ujeli 5 častnikov in 203 vojake. Ob 4. uri jutraj smo bili v popolni posesti naših zakopov.

Krog 2. ure jutraj so Italijani napravili most preko Soče. Prišli so nato naši Bosanci in most je čez malo časa plaval po Soči!

Na celi fronti od M. V. do južnega dela predmostja pri T. je besnel sovražni artiljerijski ogenj. To je bila priprava za jurise proti K. M. V. in predmostju. Italijani so bili povsod krvavo odbiti. Tu nam je padlo v roke 180 mož in 2 častnika.

Na D. je sovražnik po ljutem artiljerijskem streljanju jurisal na celi fronti od P. do M. d. s. B. Vsi, dobesedno vsi napadi so bili ob neizrečenih izgubah zanje odbiti. Tu smo ujeli 200 Italijanov in uplenili dve strojni puški in 400 navadnih pušk.

Danes je Njg. Veličanstvo junakom ob Soči izrazilo svoje Najvišje priznanje in zahvalo. Vzvišenim besedam sivega vladarja dodaje Njg. Visokost generalni polkovnik nadvojvoda Evgen: »Vojaki, biti morete okoli in ponosni!«, naš slavni Boroević pa: »Junaki Soče, vaš vodja vas občuduje!«

× × ×

Strašne izgube Italijanov.

Baselj. 7. novembra. Švicarski listi poročajo z bojne črte ob Soči: Od 8 svežih italijanskih polkov, ki so jih poslali v boj med uničujočim avstrijskim ognjem, ni veliko mož odšlo zdravih. Ob takem neuspehu svojih žrtev na krvi bo Italija s svojimi silami še prej odpravljena kakor Rusija.

Dva laška generala nevarno ranjena.

Rim. (Kor. ur.) Generalni poročnik Fara in generalni major Paolini sta nevarno ranjena. Padla sta dva polkovnika in veliko podpolkovnikov in majorjev. Odstavili so širi generalne majorje.

Novi pozivi pod orožje v Italiji.

Rim. 9. novembra. (Kor. ur.) Rezer-visti I. in II. kategorije letnikov 1883 in 1884, saperi ženijskega zbora letnik 1883 in telegrafisti ženijskega zbora so vpoklicani 14. novembra pod orožje.

Ameglio v glavnem stanu.

Lugano. General Ameglio, namestnik v Tripolisu, je odpotoval v Rim in v glavni stan, da poroča o položaju v Libiji, a najbrž je pozvan kot svetovalec morebitnim podjetjem ob Adriji in ob maloazijskem obrežju.

Zborovanje italijanskega državnega zbora.

Rim. 9. novembra. (Kor. ur.) Uradno se razglša, da je sklican italijanski državni zbor na 1. decembra 1915.

Krvave priprave za otvoritev laške zbornice.

Lugano. 8. novembra. Kakor poroča »Avanti«, je stranka socialistov že zdaj poskrbela, da prepreči nameravane atentate proti prostosti zbornice. Znani krogi v Rimu, Milanu, Bologni in po drugih mestih, ki imajo interes na tem, že zdaj z denarjem nabirajo pobaline, ki naj pri otvoritvi zbornice vojni nenaklonjene poslanece ustrahujejo ali celo dejansko napadejo. Značilno je, da se vse to vrši z dovoljenjem vlade, toda socialisti ne bodo dopustili nasilstva proti zbornici.

Lahi niso zadovoljni z Asquithom.

»Idea Nazionale« graja Asquithov govor, češ da je še danes kakor pred 15 meseci prepričan o zmagi entente. List pravi, da bi že bil čas, da se preide od besed k dejanju. Navzlec vsemu besedičenju ententa danes še nima niti načrta niti programa. Asquithov govor je samo brezuspešen poizkus, da opraviči obilo napak. Po tej kritiki Angleške se pa »Idea« začneja čuditi, da se pri vseh pogajanjih o vzhodu niti enkrat ni omenilo Italije, čeprav ima Italija svoje največje interese na vzhodu.

Dunajski profesor Barny dobil Nobelovo nagrado.

Iz Stockholma se poroča 30. oktobra: Kraljevi karolinski medicinsko-kirurški zavod je podelil Nobelovo nagrado za medicino za l. 1914. privatnemu docentu za ušesno zdravništvo na dunajski univerzi dr. Robertu Barny za njegova dela o fiziologiji patologije vestibula. Nobelova nagrada za medicino za l. 1915, se v smislu statuta rezervira za l. 1916, ter bosta to leto za razdelitev na razpolago dve nagradi. Nagrada znaša približno 147.000 švedskih kron.

Odbiti ruski napadi ob Ikvi, Korminu in pri Czartoryjsku.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 8. novembra. (K. u.) Uradno se razglasa:

Pri Zapanovu ob Ikvi, ob potoku Kormin in zahodno od Čatoriska so odbiti ruski napadi.

Sicer nič novega.

Namesnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, iml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 8. novembra. Veliki glavni stan:

Vojna skupina generalfeld-maršala pl. Hindenburga.

Po močni pripravi z ognjem so napadli Rusi z izdatnimi silami južno in južno-vzhodno od Rige, dalje zahodno od Jakobova na obeh straneh železnice Mitava—Jakobovo in pred Dvinskem. Njih napadi so bili odbiti deloma s težkimi izgubami za nje.

Vojna skupina generalfeld-maršala princa Leopolda Bavarskega.

Nobenih posebnih dogodkov.

Vojna skupina generala pl. Linsingena.

Brezuspešni so ostali ruski napadi severno-zahodno od Čatoriska. Ujeti so trije častniki in 271 mož.

Najvišje vojno vodstvo.

× × ×

RUSKO URADNO POROČILO.

Petrograd, 6. novembra. Včerajšnje uradno poročilo:

Na fronti pri Rigi so naše čete pri Frankendorfu (južno od Sloka) prodrle nalahno proti zahodu. Na celi fronti se še vrši boj topov in pehote. V okolici Jakobovega in ob Dvini je položaj neizpremenjen. Pri Dvinsku so Nemci 5. novembra napravili 5 ur trajajoči napad južno od jezera Swenten proti vasi Platonski. Z velikimi izgubami za sovražnika smo napad odbili. Dosedaj smo na bojišču našli čez 1000 mrtvih sovražnikov. Dalje proti jugu v okolici Pripjeta je mirno. Ob Stiru je sovražnik napadel vas Kozeljovko (zahodno od Rafalovke) Po ljutem ponočnem boju so naše čete pognale Avstrije v beg, vzele 2 topova in 3 strojne puške.

Pri Valici, 8 km severno od Novo-Aleksinica smo napadli sovražnika, ki se je skušal približati našim žičnim oviram. V boju z bajonetom smo ga vrgli nazaj. Ujeli smo 3 častnike in 160 mož. Ljut boj na desnem bregu Strype blizu Siemikove še traja. Artiljerijski ogenj je na obeh straneh zelo silovit. V Vzhodnem morju so naše ladje obstreljevale nemške postojanke pri Sloku. Na Kavkazu nobene izpremembe.

Vojaške zadeve.

ODLIKOVANJA.

Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil nadporočnik 40. črnovoj. bat. Franc Peč; pred sovražnikom padli poročnik 13. dom. p. Adolf Pelc. — Najvišje pohvalno priznanje sta dobila stotnik 26. dom. p. Oton Wisiak in nadporočnik 22. dom. top. divizije Bogoljub Armič. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: orožniški stražmojster 6. dež. orož. p. Tomaž Ovčar, nadstražmojster 12. dež. orož. pov. Franc Zbontar in narednik 5. dom. p. Anton Mlinarič. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste so dobili: praporščaka Pibernik Ivan in Müller Jos. in orož. nadstražmojster Kogler Engelbert. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: infanteristi Laković Jakob, Pečnik Iv., Pokorn Ivan, Polajnar Alojzij, Zabljak Franc in Zima Franc, vseh šest pri 17. pp.; narednik Kajfež Jakob, četovodja Volkar Pavel, deseterika Košir Valentin in Volk Lovrenc, poddesetnik Sodja Val., infanterista Hočevar Danijel in Matičič Leop., in nosilec ranjencev Kuk Franc, vseh osem pri 27. dom. p. — Viteški križec Leopoldovega reda z vojno dekoracijo je dobil pred sovražnikom padli polkovnik 27. pp. Karel Weber. — Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo so dobili: stotnik 97. pp. Josip Nač, nadporočnik 97. pp. Hugo Oppitz, poročnika 2. bos. herc. p. Josip Čopić in Jakob Hočevar, stotnik 97. pp. Rudolf Šmuc, nadporočnik 17. pp. Rih. Lehl in poročnik 70. pp. Ivan Koser. — Ponovno najvišje pohvalno priznanje so dobili: stotnika 97. pp. Josip Petres in Avg. Renelt in nadporočnik 32. pp. Nikolaj Krpan. — Najvišje pohvalno priznanje so dobili: stotnik 17. pp. Tomaž Klimann, poročnik 2. trd. top. p. dr. phil. Franc Papež, nadporočnik 4. bos. herc. p. Bogomir Zgaga, nadporočnik 2. bos. herc. p. dr. phil. Franc Rostacher in poročnik 78. pp. Josip Žagar.

CAR NA RUSKI JUŽNI BOJNI ČRTI.

Monakovo. Iz Petrograda se neposredno poroča: »Novo Vreme« objavljajo dolgo poročilo o potovanju carja s prestolonaslednikom na južno bojno črto. Car se je pripeljal do Tarnopola, kjer je govoril z višjim poveljnikom Ivanovom in z večimi voditelji armade. Carjev vlak so spremljali med potovanjem letalci. Pri armadi generala Čerbačeva je car čete nagovoril tako-le: Srečen sem, ker sem prišel s prestolonaslednikom sem, da vidim in se zahvalim vrlim zastopnikom moje junaške armade. Cela Rusija se veseli z menoj nad vašim junaštvom in moli, naj nam podeli Bog končno zmago nad trdovratnim in drznim sovražnikom. Ponosen sem, ker stojim šest tednov na čelu naše slavne in zmagovite armade. Zahvaljujem se Vam prisrčno na Vaših junaških zaslugah v boju.

IZ AVSTRIJSKEGA OKUPACIJSKEGA OZEMLJA.

Tiskovni urad vrhovnega poljskega narodnega odbora na Dunaju poroča: Vsa poročila iz Lublina v poljskih listih izražajo največjo zadovoljnost tamšnjega prebivalstva nad avstrijsko upravo. Vsi spori so izginili, vse stranke složno podpirajo prizadevanje uprave za povzdigo dežele in zacelitev vojnih škod. Meščanski odbor, ki mu pripadajo člani vseh strank, je v Lublinu na lastne stroške ustanovil bolnišnico za legionarje, v kateri je tačas 90 okrbovancev; vsak dan razdeli odbor 300 kosil legionarjem in poseben odbor je prevzel skrb za družine na bojišču se nahajajočih legionarjev. Avstro-ogrske častnike in vojaške obdaja z vseh strani simpatija in občudovanje. Civilno upravo zgledno vodi elita poljskega uradništva iz Galicije in dunajskih centralnih mest.

POLJSKO VSEUČILIŠČE V VARŠAVI.

Krakov, 8. novembra. »Kurjer Warszawski« poroča: Generalni guverner pl. Beseler je izdal naslednje dovoljenje za odprtitev mesto ruske ustanovljene poljske univerze in politehnike: »Izpolnjevaje želje poljskega prebivalstva dovoljujem, da v kolikor je v sedanjih razmerah mogoče, varšavsko vseučilišče prične s svojim delovanjem. Beseler.« Pouk na obeh visokih šolah se prične 15. novembra. Za rektorja vseučilišča je imenovan dr. Jožef Brudziński, za rektorja politehnike pa ing. Sigmund Strasewicz.

SAZONOV V LONDONU.

Berlin, 8. novembra. Kakor poročajo iz Petrograda, je minister Sazonov v četrtek odpotoval v London na razgovor z Greyem. Gotovo je, da so bile angleške vesti o odstopu docela neutemeljene. Petrogradski vojaški guverner je »Birževija Vjedomosti« celo kaznoval z 2000 rubli, ker so prinesle napačne vesti o izpremembah v ruski vladi.

— Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil nadstražmojster 13. trenske div. Karel Kolesar, ognjčar polj. havb. div. št. 1/3 Franc Šega in ognjčar 5. trd. top. bat. Josip Cimprič. — Zlato hrabrostno svetinjo je dobil deseterik 17. pp. Markel Matija. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: topničarja Eder Ivan in Gorjani Ivan, oba pri 3. gor. top. p.; infanterist 15. pp. Zemlič Ivan.

— Imenovanja. Za polkovnika je imenovan podpolkovnik 17. pp. Hugo Ventour pl. Thurmann in podpolkovnik vojaške višje realke v Požunu Josip Legat.

— Za majorje so imenovani stotniki: Gvido Krušič, 7. polj. lov. bat.; stotnik Miroslav Meister, 7. pp.; Karel Mitteregger, 47. pp.; Rihard Wulle, 7. pp.; Bogomir Kern, 87. pp. — Za stotnike so imenovani nadporočniki: Mulaček Franc, 97. pp.; Walland Ladislav, 17. pp.; Cecilijan Leonarduzzi, 97. pp.; Lušin Ivan, 89. pp.; Janča Karel, 7. pp. — Za nadporočnike v rez. so imenovani poročniki v rez.: Leopold Richard, 87. pp.; Gabersček Josip, avto-odd.; Leben Ivan in Močnik Ivan, oba pri 3. bos. herc. p.; Braumüller Herman, 17. pp.; Žagar Josip, 78. pp.; Spiller Fr., 7. pp.; Lesjak Emil, 7. pp.; Potočnik Valter, 59. pp.; Jakše Ivan, 59. pp.; Plaček Gustav, 7. lov. bat.; Ferda Avgust, 97. pp.; Znidaršič Osk., 47. pp.; Gogala Ivan, 4. bos. herc. p.; Bockschütz Robert, 17. pp.; Jernejc Pavel, 1. bos. herc. lov. bat.; Novak Karel, 27. pp.; Bloch Oton, 17. pp. — Za ritmojstra je imenovan nadporočnik 12. ul. p. Glančnik Pavel. — Za stotnika je imenovan nadporočnik 3. gor. top. p. Pišlar Franc. — Za nadporočnika je imenovan poročnik 6. p. top. p. Lavrič pl. Zaplas. — Za štabnega zdravnika je imenovan polkovni zdravnik dr. Ivan Žitnik. — Za nadzdravnika je imenovan asist. zdravnik 17. pp. dr. Josip Tavčar. — Za kadete so imenovani enoletni prostovoljci: Rozman Ludvik, Zor Iv., Kralj Peter, vseh sedem pri 26. dom. p. — Za podpolkovnika je imenovan major 27.

dom. p. Josip Simonis. — Za stotnika sta imenovana nadporočnika: Metod Rakuša, 26. dom. p. in Anton Žitnik, 5. dom. p. — Za poročnike so imenovani praporščaki: Milan Peterlin, 27. dom. p.; Henrik Kleinovšek, 27. dom. p.; Karel Šinkovec, 27. dom. p.

Na morju.

POROČILO NEMŠKEGA ADMIRALNEGA ŠTABA.

Potopljena nemška križarka.

Berlin, 8. novembra. Wolfv urad poroča: Popoldne dne 7. novembra sta dva torpedna strela nekega podmorskega čolna potopila malo križarko »Undine«, ki je poizvedovala ob južnem švedskem obrežju. Skoraj vsa posadka je rešena. Načelnik admiralnega štaba.

× × ×

Malo zavarovano križarko »Undine« so spustili leta 1902. v morje. Obsegala je 2700 ton, vozila z brzino 21-5 morskih milj, oborožena je bila z 10 topovi, dolžina 104-4 metrov, širina 12-3 m, posadka je štela 284 mož.

Nemški podmorski čolni skozi Gibraltar.

Pariz. (Kor. ur.) Mornariško ministrstvo poroča, da so se sovražni podmorski čolni pripeljali iz Atlantskega oceana skozi Gibraltarsko morisko ožino najbrže ponoči od 2. na 3. novembra. Dne 4. novembra so pri Arzenu potopili francoski parnik »Dahro, pri rtu Ivi francoski parnik »Galvados« in italijanski parnik »Jonio«.

Alžir. (Kor. ur.) »Agence Havas« poroča: Nek nemški podmorski čoln je potopil v petek 40 milj od Alžira francoski parnik »Sidi Ferruch«.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 8. novembra. (K. u.) Wolffov urad poroča iz velikega glavnega stana:

Ko so naše čete v Vozejih zasedle severnozahodno od Cellesa neko po minah razstreljeno duplino, so sledili živahni bližnji boji z ročnimi granatami in z minami.

Ob Hilsenfirštu se je iztrgal sovražni ku neki naprej potisnjen kos jarka.

Poročnik Imelmann je sestrelil včeraj zahodno od Douaia šesto sovražno letalo, ki je dvokrilno, angleške Bristol vrste in oboroženo s tremi strojnimi puškami.

Najvišje vojno vodstvo.

Nova velika ofenziva na zahodu?

Kodanj. List »Central News« napoveduje veliko angleško-francosko ofenzivo na zahodnem bojišču. V Artois se že pripravljajo na obsežen francoski napad.

Turčija v vojski.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 5. novembra. (Kor. urad.) Glavni stan obvešča:

Dardanelska bojna črta.

Pri Anafortu običajno streljanje. Naše patrolje so metale bombe in tako preprečile, da sovražnik ni mogel nadaljevati utrjevalnih del. Dne 3. novembra je prisilila naša artiljerija neko sovražno vojno vozilo, ki se je nahajalo pred Kemiklik-Limanom, da se je moralo odstraniti; trikrat je zadelo neko oklopno križarko in enkrat neko transportno ladjo. Na zadnji se je unel požar, vsled česar so jo morale druge ladje vleči v zahodno smer. Ko je pričela naša artiljerija streljati na neko stotnijo, ki se je vadila, je razvil sovražnik znamenje Rdečega križa, da bi zabranil ogenj. Dne 4. novembra je obstreljeval nek sovražni monitor in neka sovražna torpedovka približno dve uri odprt kraj Eros, vsled česar je bilo uničenih nekaj trgovin. Sicer ni nič poročil.

Carigrad, 6. novembra. (Kor. ur.) Turški glavni stan obvešča:

Dardanelska bojna črta.

Običajno streljanje se nadaljuje. Naše postojanke sta obstreljevali pri Ari Burnu dve križarki in en monitor, pri Seddilbahu pa neka križarka. Naša artiljerija je uničila neko municijsko skladišče pri Kudsük Kemikliku in eno strojno puško, kakor tudi neko artiljerijsko postojanko sovražnika pri Ari Burnu.

Kavkaška bojna črta.

V odseku Narman in pri Milu so naše patrolje prepodile močne sovražne patrolje. Sicer nič novega.

Razna poročila.

Norveška bo oboroženo nevtralna.

Kristijanija. Pri ravnokar končanih volitvah na storting se je doseglo dvotretjinsko večino za brezpogojno nevtralnost Norveške. Pristašev oborožene brambe je 98 proti 20.

Železnica Sofija—Pirov vozi.

Budimpešta. »Pester Lloyd« poroča iz Sofije: Danes, 8. novembra, so otvorili železnico med Sofijo in Pirotom.

Ameriška nota Angleški.

Berlin, 8. novembra. Reuter poroča iz Londona: Angleški listi prinašajo vsebino zadnje ameriške note Angleški. Nota odreja Angleški pravico, da ustavi blago in ladje namenjene za nevtralne države, Angleška tudi nima pravice take pošiljave zasegati iz golega domnevanja, da te ladje vozijo konterbando. Amerika dvomi, da bi bila angleška blokada učinkovita in izjavlja, da je znano, da so skandinavski pristanišča odprta za nemško trgovino. Mednarodno pravo nima nobenega bolj trdnega stavka, kakor je oni, ki prepoveduje blokado nevtralnih pristanišč v vojni.

Skandinavci proti Angleški.

Kristijanija, 2. novembra. »Aftenposten« javlja iz Londona: Zadnje dni se je slišalo, da so skandinavske dežele, v prvi vrsti Švedska, sklenile stopiti na stran Nemčije. V trgovskih krogih se govori, da je angleška vlada naročila angleškim bankam in trgovcem, naj poskrbijo, da čimprej dobijo svoj denar iz Švedske, ker hoče ta iti z Nemčijo.

Laški častniki o Venizelosu.

Lugano, 5. novembra. Italijansko časopisje soglasno zatrjuje, da zasleduje Venizelos po željah entente s tem, da je povzročil ministrsko krizo, dalekosečne politične načrte. Toda dvomijo, da celo izključujejo, da bi dobil Venizelos zopet sestavo novega kabineta v roke. Na vsak način pa bo Venizelos dosegel demobilizacijo grške vojske.

Nesreča v rudniku pri Hambornu.

Hamborn, 9. novembra. (Kor. urad.) Včeraj popoldne so se v rovu »3-7« rudnika Deutscher Kaiser vneli plini. Življenje je izgubilo 19 rudarjev, 2 sta nevarno, 5 jih je lahko ranjenih. Vsaka daljna nevarnost je izključena. Ostali rudniki niso prizadeti.

Eksplodizija v Saint Calais.

Pariz, 9. novembra. (K. ur.) »Temps« poroča: V petek se je pripetila eksplozija v tvornici municije v Saint Calaisu, departement Sarthe. Ranjen je en vojak in več delavcev.

Najnovejše z Gorjske.

Boj za Gorico — končan.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Gorica, 6. XI. 1915.

Že tretji dan je na goriškem območju mirno. Šest dni je divjal boj, šest dni so neprestano grmeli topovi, šest dni je poizkušala laška armada s silnimi napori in ogromnimi žrtvami prodrati našo brambno črto od Plavi pa doli do Doberdoba vsaj na enem mestu — goriškem območju — in se tako polastiti tako zaželjene Gorice. Zaman: vsak naval se je odbil ob naših železnih četah, vsak, še tako obupen poizkus se je izjalovil. V Rimu, Parizu, Londonu in Petrogradu so čakali vsak hip padec Gorice, ker je bil Cadorna prepričan, da mora prodrati. Diplomati četverosporazuma so pri svojih intrigah in pritisku na nevtralce že računali na to dejstvo, ki bi jih pri njihovih zahtevah silno podpiralo. Zaman! Gorica je ostala in ostane naša, četudi napne Cadorna še več moči, četudi bo imel še trdnjše prepričanje, da osvoji Gorico. Zavrtni, podli napad Italije se že grozno maščuje na njenih sinovih, a se bo še bolj maščeval nad njo samo. Za to jamčijo naše čete!

Zračni napad na Gorico.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

V noči od 3. na 4. t. m. je priplul nad Gorico vodilji zrakoplov sistema »Città di Jessi«. Vrgel je veliko bomb na polje okoli poti, ki pelje s Solkanske ceste pri Fonu v Šentmaver. Zadeva ni bila ne ena hiša, ranjen niti eden človek, le na praznih njivah so izkopane ogromne jame. Tako se je končal napad s popolnim fiaskom.

Dnevne novice.

+ Dobitki efektne loterije »Slovenske Straže« se prično deliti jutri, 10. novembra. Osebnost dobe dobitki vsak dan izvzemši nedelj in praznikov od 4. do 6. ure popoldne v pisarni »Slovenske Straže« (Ljudski dom). Dobitki se bodo razpisovali tudi po pošti na stroške in odgovornost prejemnika. V ta namen je treba koj vpsolati zadeto srečko.

+ Umrl je v Dobropoljah dne 8. novembra popoldne 73 letni vpok. župnik tržaške škofije preč. g. Ign. Germ. Pokojnik je bil rojen 3. avg. 1843, v mašnika posvečen dne 21. novembra 1869. Pogreb se vrši jutri v sredo ob 10. uri popoldne. Naj počiva v miru! — V Kamnigorici je v nedeljo 7. novembra ponoči umrl znani orglarski mojster g. Ignacij Zupan. Blag mu spomin!

+ General Borojević je postal častni član mesta Petrinje na Hrvatskem.

+ Odlikovanje. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil nadporočnik 11. gor. top. p. Aleksander Hrašovec.

— Povišanje davka na žganje. Današnja »Wiener Zeitung« objavlja cesarsko odredbo, ki poviša davek na žganje zopet za 40 vin. za liter alkohola. Žganje je zdaj obdavčeno z 2 K za liter alkohola v nižji in z 2 K 20 vin. v višji postavki (ekskon-tigent). »Wiener Zeitung« objavlja dalje ministrsko odredbo o ustanovitvi centrale špirta in ministrsko odredbo, ki uvaja najvišje cene denaturiranemu špirtu.

— O postopanju glede dovolil za izvoz črev na Nemško dobe interesentje pojasnila v pisarni trgovske in obrtne zbornice za Kranjsko.

— Vest o padcu Niša v Pragi. Prijatelj nam piše iz Prage 6. novembra: Ravno je sem dospela vest, da je padel Niš. Prikop (nemško: Graben) so vsi pisani nemških, avstrijskih in madjarskih zastav. Tudi dve sveži belo-zeleno-rdeči je videti. »Prager Tagblatt« je razposlal posebno izdajo.

— Hrabrostne kolajne za vojaške invalide. C. in kr. vojno ministrstvo je ukazalo razglašati sledeče: Ker se upravičeno domneva, da se nahajajo izven vojne uprave mnogo vojakov, ki so svojo dolžnost popolnoma storili in so pri izvrševanju svoje dolžnosti vojni invalidi postali, namerava višje vojno poveljstvo ob izkazanem izvrševanju vojaških dolžnosti take vojake za Najvišje odlikovanje v pretes vzeti. Vsi taki vojaki, kateri so resnično eden ali več udov, eno ali oba očesa izgubili, ali drugače podobno stalno poškodovani in ki niso dosedaj še prejeli kakšno Najvišje odlikovanje, se povablja, da se do 15. novembra pri svoji pristojni policijski ali politični oblasti oglašajo, kjer se bodo njihove izpovedbe protokolarično zapisale, na podlagi katerih bo potem višje vojno poveljstvo uvedlo daljše poizvedbe pri armadi.

— Promocija. Na graški univerzi je bil dne 27. oktobra promoviran za doktorja bogoslovja vlč. g. Valentin Mörtl, župnik na Strmcu. Iskreno čestitamo!

— Izgube 17. pešpolka. Dne 1. nov. sta padla poročnika Hercog in kadet dr. Ecker. Ranjen je bil že tretjič stotnik 17. pešpolka Viktor pl. Kanisius.

— »N. Wiener Journal« za osem dni ustavljen. Policijska oblast je prepovedala izhajanje »N. Wiener Journala« za dobo osem dni, ker je bil priobčil satirično notico o cenzuri.

— Iz nemškega Gradca. Ob zavzetju Niša po Bolgarih je bil Gradec v zastavi; raz mestne hiše je plapolala prvič slovan-ska bolgarska zastava.

— »Hrvatski Pokret«, glasilo srbo-hrvatske koalicije v Zagrebu, je ustavljen z motivacijo, da s svojim pisanjem ogrožuje interese vojskovanja.

Ljubljanske novice.

Ij Važno za zavode, ki imajo pravico, dobivati moko brez krušnih znamk! Zavode, ki dobivajo moko na knjige, pozivlja mestni magistrat, da nemudoma predlože mestni aprovizaciji v svrhu kontrole pri oddaji moke seznam vseh oseb, ki jih prehranjujejo. Dokler zavod ne predloži takega seznama, ne dobi več moke. V dvomljivih slučajih lahko zahteva mestna aprovizacija, da se vpis posameznih oseb overi s prigrisilnico c. kr. policijskega ravnateljstva v Ljubljani. Seznane bo tedensko dopolnjevati v toliko, da zavodi priglase nove osebe ter odglase odiše.

Ij Poročil se je 4. t. m. na Trsatu pri Reki g. nadporočnik Rudolf Junowicz, c. kr. polic. koncipist, z gđc. Zoro Bakarič.

Ij 77. redni občni zbor »Trgovskega bolniškega in podpornega društva« se vrši v torek 23. t. m. ob 1/9. zvečer v sejni dvorani mestnega magistrata.

Ij Umrli so v Ljubljani: Uršula Volkar, hiralka, 72 let. — Katarina Bernik, dninarjeva žena, 58 let. — Josip Klavrič, hlapec, 69 let. — Marcela Lutman, hči begunke, 2 leti. — Jera Černe, dninarica, 57 let. — Ivan Šešek, delavec, 49 let. — Andrej Augustyn, črnovojniški pešec, 39 let. — Ivan Hifner, honvedski pešec. — Ignacij Felbelmann, pešec. — Josip Sommer, domobranski pešec. — Fran Buchgraber, telefonskega oddelka domobranski pešec.

Ij Najden ključ. Na Rad. cesti pred kavarno »Austria« je bil najden ključ. Kdor ga je izgubil, ga dobi v našem uredništvu.

Primorske novice.

Starešine kat. akadem. hrv. društva »Hrvatska« na goriškem bojišču. Na goriškem bojišču se nahajata bivša predsednika in starešine »Hrvatske« profesor Šimunović in živnozdravnik Tiljak. Oba sta zdrava in se dobro počutita.

— Preč. g. Andrej Rustja, vikar na Trnovem pri Gorici je dne 4. t. m. umrl po dolgi in težki bolezni v sanatoriju Hörgass pri Gradcu. Goriška škofija zgubi s to žrtvijo neizprosne sušice, ki si jo je nalez s svojim vzornim in neumornim delom za naše ljudstvo, enega najboljšega duhovnika. Šele 28 let star je moral poln same dobre volje in vzvišenih načrtov zapustiti to solzno dolino svoje drage domače in pa svoje farane, ki so ga vsi ljubili zbog njegovi ljubeznivosti in požrtvovalnosti. Služboval je v Solkanu tri leta, na kar je bil premeščen na Trnovo pri Gorici, kjer ga je dohitela bolezen, na kateri je tudi umrl. Njegovi znani družini iz Skrilj pri Gorici v imenu vseh njegovih prijateljev najgloblje sožalje, njemu pa zaslužen, večni mir!

— Grški državljani se pozivljajo pod orožje. Grški generalni konzulat v Trstu pozivlje v Trstu živeče in vojaški dolžnosti podvržene grške državljane, da pridejo po svoje potne liste. Naša vlada je dovolila potovanje v Grčijo via Budapest—Predeal.

Zopet ceno mesa v Gorici. Preteklo soboto smo imeli zopet nekaj cenega mesa. Prodajalo se je topot po 2.40 K kg v mesnici pred magistratom. Mesa je bilo »žalibog« malo, ker granata je ubila samo eno kravo, a bilo je tem več občinstva, ki je želelo porabiti to krasno priliko. Redar je imel res delo, predno je uredil vse te ljudi, da se niso preveč pehali. Se razume, da ljudje komaj čakajo, da se povrne taka prilika. Je pač vojna, kaj hočemo.

Vseh svetnikov dan se je tudi v Gorici praznoval. Imeli smo po raznih cerkvah pete maše. Tako na Kostanjevici, v Veliki cerkvi in pri oo. kapucinih. Povsod se je nabralo mnogo vernikov, ki so se zatekli v tem težkem času h Onemu, ki vodi vojske in odloča smage.

Cerkev sv. Ignacija v Gorici se je imela odpreti, a radi nevarnosti, kateri je izpostavljena cerkev, se je morala ta misel opustiti. Na Kostanjevici sta zadeli cerkev dve granati, dve drugi sta padli na samostan. Kapucinska cerkev je bila tudi že parkrat obiskana. Cerkev sv. Ignacija so pa že pred meseci izbili srednje uro. Ravnotako je bila stolna cerkev že takoj začetkom vojske poškodovana. In potem se upajo Lahi očitati Avstrijcem barbarstvo!

Nova imena tržaških ulic. Cesarški komisar je ukrenil, da se imenujejo naslednje ulice, ki so bile doslej brez imena, takole: 1. Nova ulica preko bivšega Hortsmannovega posestva, vzporedna s »passaggio di S. Andrea«: via Lissa. — 2. Ulica, ki veže prejšnjo ulico, ki je vzporedna z rižarno: via Zenta. — 3. Trg pred novo justično palačo (ki se gradi), prej »Seneni trg«: piazza principe Eugenio. — 4. Nova ulica, ki veže ulico Bellosguardo z ulico Gian Rinaldo Carli (kjer se nahaja svetovitska šola): via Girolamo Agapito. — 5. Nova ulica navkreber, ki veže ulico Giulia z drugim delom, doslej brez imena: scala al Monticello. — 6. Druga neimenovana ulica, ki gre od ulice dello Scoglio vzporedno z ulico Giulia: via dell'Oliveto. — 7. Sedaj zasebna pot, vzporedna z ulico Montorsino, ki veže ulico Belvedere z ulico dei Saltuari: via Sottomonte. — 8. Nova ulica, ki vodi od Kolonjske ceste proti hišam malih stanovanj: via di Doberdò. (Zakaj ne edino pravilno »Doberdò«?) — 9. Druga ulica, vzporedna z »Doberdò« ulico: via di Monfalcone. — 10. Nova ulica, ki gre od ulice Domenico Rossetti pod domobranksko vojašnico: via Laudon. — 11. Druga ulica, ki veže ulico Dom. Rossetti z Laudonovo ulico: via delle Milizie. — 12. Nova ulica, ki gre od podaljšane ulice Sette fontane za občinskim zabaviščem, vzporedno z ulico Limitanea: via Mozart. — Nadalje se izpreminjajo naslednja ulična imena: 1. Trg in ulica Nuova v piazza in via Maria Teresa. — 2. Ulica Francesco Hermet v via Helgoland. — 3. Ulica Ettore Daurant v via Andrea Hofer. — 4. Piazza Scorcola v piazza Ambrogio Ralli. — 5. Zagata S. Giustina v via S. Giustina. — 6. Passo Carlo Goldoni v passo al Torrente.

— Išče se družina Golja, pred vojsko bivajoča v Kobaridu št. 160. Naslov sedanjega bivališča naj se naznani na ime: Ivan Krivec, Cmurek 7, Štajersko.

Čisto nov Singer-

šivalni stroj

se po ceni prodaja. Več se izve v upravi »Slovenca«.

Velika predstava za otroke

se vrši jutri v

sredo in četrtek ob 4. uri pop. v Kino - Central v deželnem gledališču.

Samo v Kino-Central v dežel. gledališču.

Od danes do četrka pri vseh predstavah ob 1/2 6., 7. in 1/2 9. uri zvečer:

Asta Nielsen:

Hči ceste.

Velika drama.

V glavni vlogi Asta Nielsen.

PRODAMO:

2 para vprežnih volov, 2 breji kravi, 7 brejih koz, 6 belgijskih zajcev mladčev.

Naročila se pošiljajo

Vnovčevalnici za živino v Ljubljani Dunajska cesta 29.

Zdrobljeno milo

nadomestek za drago milo, napravi perilo svetlo belo, prihrani delo in premog. 5 kg poštni zavoj K 3-50 pošilja po povzetju Karol Illek, kem. tovarna Sternberg, Morava. 2287

500 K

Vam plačam, ako Vaših kurjih oces, bradavic in trde kože, tekem 3 dnis korenino, brez bolečin ne odpravi. Cena lončku z jamstvenim pis-mom K 1—, 3 lončki K 2.50. — KEMENY, Kaschau (Kassa) L, poštni predal 12/82 Ogrsko

Št. 238/M. a.

Razglas.

C. kr. deželna vlada je z ukazom z dne 21. oktobra 1915, št. 28.045 razglasila najvišje cene za krompir, vsled česar so razveljavljene po mestnem magistratu za krompir določene najvišje cene.

V svojem imenu in v imenu štirih sestra javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, zlasti častiti duhovščini, da je neskončno previdni, dobrotljivi in usmiljeni Bog našega predragega, nepozabnega brata, častitega gospoda

JANEZA KARLIN

župnika v pokoju

po daljši bolezni, večkrat previdenega s svetimi zakramenti za umirajoče, popolno vdanega v voljo božjo, danes dopoldne poklical v boljše življenje.

Telesni ostanki milega nam pokojnika se bodo dvignili dne 10. novembra ob 8. uri zjutraj iz hiše žalosti, prenesli v mestno župno cerkev sv. Jakoba in po opravljenih molitvah za mrtve pokopali na mestnem pokopališču.

Nam pa ne preostaje drugega, nego da se pri oltarju Gospodovem in v pobožnih molitvah dragega blagopokojnika spominjamo, za kar prosim vse, ki jih doseže to žalno obvestilo.

R. I. P. I

ŠKOFJA LOKA, dne 8. novembra 1915.

† ANDREJ KARLIN
škof tržaško-koperski.

OVČJO VOLNO

vseh vrst in vsako množino kupuje po najvišjih cenah

J. GROBELNIK,

Ljubljana, Mestni trg šte. 22.

Sprejme se

izurjena prodajalka

vešča slov. in nemškega jezika v večjo trgovino z mešanim blagom, na deželi. Cenjene ponudbe na upravnitvo »Slovenca« pod »Spretna« 2292. 2292 (6)

Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani.

Zap. št. 783. 1915.

Vabilo

gg. častnim, podpornim in praviim članom trgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani

77. redni občni zbor

ki se vrši

v torek dne 23. novembra 1915 točno ob pol 9. uri zvečer v sejni dvorani mestnega magistrata.

DNEVNI RED:

1. Računsko poročilo ravnateljstva o poslovanju in stanju društva za leto 1914.
2. Poročilo revizijskega oddelka o pregledanju računskih sklopov za leto 1914 in skontiranju imovine.
3. Predlog ravnateljstva na odobrenje enkratnih fakultativnih podpor, ki jih je ravnateljstvo dovolilo in izplačalo leta 1914.
4. Predlog ravnateljstva na podelitev izrednih podpor članom za leto 1915.
5. Samostojni predlogi članov, ki se morajo po § 43. društvenih pravil vsaj osem dni pred obč. zborom izročiti pismeno ravnateljstvu.
6. Volitev revizijskega oddelka za leto 1915., obstoječega iz treh računskih pregledovalcev in dveh namestnikov, iz srede članov, ki ne pripadajo ravnateljstvu.
7. Volitev devetih članov ravnateljstva v zmislu § 31. društvenih pravil.

V Ljubljani, 8. novembra 1915.

Alojzij Lilleg
ravnatelj.

Ivan Volk
tajnik.

2331

2355

Potrjim srcem naznanjamo prežalostno vest, da je moj ljubljani brat in dolgoletni zvesti sotrudnik, gospod

ROBERT POLLAK

kompanjon tvrdke brata Pollak, Ljubljana,

v starosti 40. let, 4. novembra 1915 na Dunaju, po kratkem a mučnem trpljenju preminul.

Zemeljski ostanki predragega pokojnika so se položili 7. novembra ob 11. uri dopoldne na centralnem pokopališču na Dunaju v grob.

LJUBLJANA, dne 5. novembra 1915.

Paul Pollak,
v tvrdki brata Pollak.

2336

Proda se močan konj

za vprego. **IVAN OGRIN**, stavbni podjetnik, Ljubljana, Gruberjevo nabrežje.

212

2329

Ježice

kupujeva po maksimalni cen. Ponudbe na tvrdko: **Brata Mosković, Ljubljana.**

Orehov okrogli les

kupi v vsaki množini po najvišjih cenah

Peter Angelo, Ljubljana.

Le pismene ponudbe se žele, tudi od trgovcev

MEBLOVANA SOBA

če mogoče s hrano se išče.

Ponudbe na naslov: »Zračna soba« na upravnishstvo tega lista. 2325

2330

V neizmerni žalosti naznanjamo, da je naš nad vse ljubljani, blagi soprog, predobri, zlati naš striček, brat in svak gospod

IGNACIJ ZUPAN

orglarski mojster in posestnik

po težki bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v nedeljo ob pol 11. po noči, izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb predragega pokojnika boče v sredo 10. t. m. ob 10. uri dopoldne na domače pokopališče pri Sv. Trojici.

Sv. maše se bodo brale v domači cerkvi.

Blag mu spomin!

KAMNAGORICA, dne 8. novembra 1915.

žalnoči ostali.

Učenec

2379 (6)

ne spod 14 let star, zdrav in krepak, kateri ima veselje do trgovine, dobrih poštenih starišev, se takoj in pod ugodnimi pogoji sprejme.

Trgovska firma **J. KUŠLAN, Kranj — Gorenjsko.**

1 steklenica 2 kroni. Ceniki zastoj in franko.

Dne 8. novembra ob 3/4 12. uri dopoldan je, prejemši svete zakramente za umirajoče po dolgi in mučni bolezni v 73. letu starosti v Gospodu zaspal velečastiti gospod vpokojeni župnik tržaške škofije

Ignacij Germ.

Pokop bo v Dobropoljah v sredo dne 10. novembra ob 10. uri dopoldne.

Priporoča se preč. gg. sobratom v spomin pri svetih mašah in drugih molitvah.

Župni urad Dobropolje, dne 8. nov. 1915.

Andrej Ramoveš,
župnik.

2340

Potrži neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša iskreno ljubljena dobra hčerka, oziroma sestra, tetka, svakinja in nečakinja, gospodična

TONČI VIČIČ

učenka trgovskega tečaja na liceju

danes ob 1/2 1 uri popoldne, po kratki mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, bogu vdano preminula.

Pogreb nepozabne rajnice se vrši v sredo dne 10. novembra ob 1/2 4. uri popoldne, iz hiše žalosti Resljeve cesta št. 24 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah.

V Ljubljani, dne 8. novembra 1915.

Žalnoči rodine: Vičič, Šenk, Stegnar.

odni salon

Marija Götzl

Ljubljana, Židovska ulica 8

skladišče nasproti (šteč. 7)

priporoča cenjen. damam in gospicam svojo bogato izbero najokusneje nakitenih klobukov, vedno novih dunajskih modelov, praznih oblik prvovrstnih tovarn in najmodernejšega nakita. Zalni klobuki vedno v zalogi. Popravila po želji.

Priznana najnižje cene. :: Zunanja naročila z obratno pošto.